

## Äldreomsorg Vanhustenhuolto

Sosiaali- ja terveystaloustoiminta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Ulrika S. Lundberg, vanhustyön päällikkö

| Äldreomsorg Vanhustenhuolto   | Toteuma<br>04/2020 | Tilinpäätös<br>2020 | Muutettu TA<br>2021 | Toteuma<br>04/2021 | TOT<br>%      | Ennuste<br>2021    |
|-------------------------------|--------------------|---------------------|---------------------|--------------------|---------------|--------------------|
| Myyntituotot                  | 1 715              | 282 898             | 41 600              | 13 961             | 33,6 %        | 41 600             |
| Maksutuotot                   | 882 440            | 2 652 526           | 2 621 246           | 964 173            | 36,8 %        | 2 561 246          |
| Tuet ja avustukset            | 253 336            | 361 923             | 340 000             | 343 336            | 101,0 %       | 343 336            |
| Muut toimintatuotot           | 165 366            | 484 800             | 540 629             | 164 650            | 30,5 %        | 540 629            |
| <b>Toimintatuotot</b>         | <b>1 302 858</b>   | <b>3 782 146</b>    | <b>3 543 475</b>    | <b>1 486 120</b>   | <b>41,9 %</b> | <b>3 486 811</b>   |
| Henkilöstökulut               | -2 737 899         | -9 118 269          | -9 280 170          | -2 786 784         | 30,0 %        | -9 280 169         |
| Palvelujen ostot              | -1 446 678         | -4 755 292          | -4 720 727          | -1 670 558         | 35,4 %        | -5 114 521         |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -164 463           | -489 452            | -518 198            | -206 388           | 39,8 %        | -518 198           |
| Avustukset                    | -143 594           | -557 728            | -494 000            | -215 308           | 43,6 %        | -617 030           |
| Muut toimintakulut            | -655 878           | -1 961 595          | -1 997 808          | -672 605           | 33,7 %        | -1 997 808         |
| <b>Toimintakulut</b>          | <b>-5 148 511</b>  | <b>-16 882 337</b>  | <b>-17 010 903</b>  | <b>-5 551 643</b>  | <b>32,6 %</b> | <b>-17 527 726</b> |
| <b>Toimintakate</b>           | <b>-3 845 654</b>  | <b>-13 100 190</b>  | <b>-13 467 428</b>  | <b>-4 065 522</b>  | <b>30,2 %</b> | <b>-14 040 915</b> |
| Suunnitelman mukaiset poistot | -80 738            | -244 268            | -250 614            | -81 098            | 32,4 %        | -250 614           |
| <b>Nettokulut yhteensä</b>    | <b>-3 926 392</b>  | <b>-13 344 459</b>  | <b>-13 718 042</b>  | <b>-4 146 620</b>  | <b>30,2 %</b> | <b>-14 291 529</b> |

### Toiminta 2021

Ehkäisevä toiminta ja kotona annettava hoito noudattavat talousarviota. Ehkäisevää toimintaa ei ole nykyisten rajoitusten takia voitu toteuttaa ja kehittää tavoitteiden mukaisesti, mutta tämän ansiosta käyttöön on otettu myös aivan uudella tavalla uusia toimintamuotoja.

Ensimmäisen vuosikolmanneksen talousennusteen mukaan vanhustenhuollon kustannukset ylittäisivät talousarvion, ja tulemme vuoden aikana tekemään rakenteellisia muutoksia ja kehittämistyötä kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Ennusteen mukainen ylitys johtuu lähinnä tehostetun palveluasumisen oston ja omaishoitajien määrän kasvusta. Tehostetun palveluasumisen yksikkökustannukset tulevat lisäksi vielä nousemaan lakisääteisten mitoitustarpeiden johdosta. Tulot tulevat puolestaan vähenemään asiakasmaksulainsäädännön päivittämisen seurauksena.

Tehostetun palveluasumisen peittävyysaste on Paraisilla lähes 10 %, eli se on suositukset huomioon ottaen korkea. Jos Koivukodon rivitalohuoneistot (30 asuntoa) muutettaisiin tehostetun palveluasumisen asunnoista asunnoiksi, jotka kuuluisivat kotiin tuotavien palvelujen piiriin, peittävyysaste laskisi noin 8,4 %:iin.

Omaishoitajien määrän kasvu noudattaa suositusten linjauksia ja on vanhustenhuollon keskeinen tavoite. Omaishoidon kohdalla ylitystä voidaan siten pitää myönteisenä kehityksenä.

| Tavoite                                                                                                                                                                      | Toimenpiteet                                                                                                                                                              | Mittari                                                                                                                             | Toteuma 30.4.                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kaupungin strategia: Paraisten kaupungin strategian ja sote-uudistusta koskevien kansallisten tavoitteiden mukaan tavoitteena on, että kunta tarjoaa yksilöllisiä palveluja, | Senioripisteiden toimintaa laajennetaan ja kehitetään, ja sen palveluja tarjotaan ja toimintaa ylläpidetään kaikilla kunta-alueilla. Ennaltaehkäisyyn panostetaan enemmän | Kustannusanalyysi digitaalisten ratkaisujen avulla saavutettavista säästöistä.<br><br>Kuntoutuksen vaikutusten seuranta asiakkaiden | Vuoden neljää ensimmäistä kuukautta ovat vanhustenhuollossa leimanneet erilaiset rajoitukset tartuntojen leviämisen estämiseksi. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>joissa asukkaita kuullaan ja osallistetaan. Palvelujen saavutettavuutta ja jatkuvuutta tulee parantaa. Sote-uudistusta silmällä pitäen laaditaan myös hallitusohjelman mukainen ikäohjelma, jossa nostetaan esiin erityisesti muistisairauksien ennaltaehkäisy.</p> <p>Vanhusten ennaltaehkäiseviä palveluja lisätään, minkä lisäksi varmistetaan, että palvelut vastaavat tarpeita ja että tukitoimenpiteisiin ryhdytään ajoissa.</p> | <p>tekemällä terveystarkastuksia myös nuoremmille senioreille, järjestämällä yksilöllistä ryhmätoimintaa, kuntoutusta ja etsivää toimintaa sekä panostamalla voimakkaammin omaishoidon näkyvyyden lisäämiseen. Senioripiste kehittää toimintaansa erityisen haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien (päihdeongelmaiset vanhukset, yksinäiset muistisairaat henkilöt, aviopuolionsa menettäneet henkilöt) hyvinvoinnin tukemiseksi.</p> <p>Palveluohjausta kehitetään niin, että vanhukset saavat nopeasti ja helposti vastauksen kysymyksiinsä ja ohjausta samasta puhelinnumerosta, ja luodaan kynnyksetöntä toimintaa. Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa lisätään.</p> <p>Muistisairauksien ennaltaehkäisyyn tähtäävää toimintaa kehitetään hallituksen elintapaohjauksen toimintamallin pohjalta. Implementoidaan FINGER-toimintamalli.</p> <p>Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään laajemmin koko vanhustenhuollossa asiakkaiden tavoittamiseksi paremmin, asiakkaiden turvallisuuden lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.</p> | <p>toimintakykyyn sekä arvio siitä, kuinka paljon panostukset vähentävät tehostetun asumisen, osastohoidon tai kotihoidon tarvetta.</p> | <p>Uusi ryhmätoiminta (Pilke-toiminta) on aluksi käynnistetty yksilöllisin kotikäynnein.</p> <p>Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa toteutettava Korttelikahvit-toiminta on saanut myönteistä huomiota.</p> <p>Liikkuvan palveluohjauksen suunnittelu on aloitettu, ja tavanomaiseen palveluohjaukseen liittyvää yhteistyötä jatketaan alueellisesti paikallisen toiminnan vahvistamiseksi.</p> <p>Erilaisten digipalveluvaihtoehtojen selvitystyö on aloitettu.</p> |
| <p>Tulomuutto: Painopistettä siirretään kansallisten tavoitteiden</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Kotihoidon työskentelyä moniammatillisissa tiimeissä parannetaan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Toimintakykyä mitataan erilaisilla mittareilla, mikä antaa tietoa kotihoidon ja</p>                                                  | <p>Toimintakykyä arvioidaan</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>mukaisesti raskaasta hoidosta ennaltaehkäisevään hoitoon ja avohoitoon. Toiminnan laatua ja vaikuttavuutta parannetaan, ja kaikki toiminta perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon ja tutkimustuloksiin. Näihin panostamalla pyritään myös kestävään kehitykseen ja parempaan mahdollisuuteen elää mahdollisimman aktiivista elämää kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Paraisten vanhustenhuolto panostaa yhä enemmän kotihoidon toimintaan, jotta kotihoito voi tarjota laadukkaita palveluja asiakkaiden kotona ja asiakkaat todella saavat tarvitsemansa hoidon ja huolenpidon.</p> | <p>Kotiuttamistiimin yhteistyötä terveydenhuollon kanssa lisätään ja vanhusten arviointijaksoja hyödynnetään entistä enemmän, myös saaristossa. Tehostetusta kotihoidosta tulee osa toimintaa ja se tarjoaa vanhuksille paremman mahdollisuuden asua turvallisesti kotona pidempään.</p> <p>Henkilöstöresursseja lisätään, jotta tarpeisiin pystytään vastaamaan.</p> <p>Teknologiaa hyödynnetään laajemmin.</p>                              | <p>kuntoutuksen vaikuttavuudesta.</p> <p>Tehostetun kotihoidon panostuksia mitataan seuraavasti: kustannussäästö osastohoidossa vietettävien hoitovuorokausien tarpeen vähentyessä tai tehostetun asumisen tarpeen vähentyessä.</p> <p>Kotiuttamistiimin tehostettuja panostuksia kotiuttamiseen seurataan ja mitataan sen perusteella, kuinka paljon kotihoitoa tarvitaan arviointijakson jälkeen.</p>                                                          | <p>moniammatillisen työn kautta.</p> <p>Tehostettu kotihoito on jatkanut toimintaansa ja sitä arvioidaan myöhemmin.</p> <p>Kotiuttamistiimi tarjoaa kotihoitoa alkuvaiheessa. Säästöt mitataan pidemmän tarkastelujakson jälkeen.</p>                                                                                                                                                                               |
| <p>Toiminnan kestävyys: Vanhusten hoidon ja huolenpidon painopistettä siirretään yhä enemmän avohoidon suuntaan. Hallitusohjelmassa korostetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee olla hyvin yhteen linkitettyjä, jotta eri yksiköiden ja ammattiryhmien välillä tarjottavat palvelut olisivat mahdollisimman sujuvia.</p> <p>Tehostetun asumisen yksiköt tarjoavat laadukasta hoitoa ja huolenpitoa elämän loppuvaiheeseen asti. Palveluasumisen mahdollisuuksia lisätään.</p>                                                                                                                      | <p>Kaupungilla on mahdollisuus ostaa tehostettua asumista Paraisilta yksityisiltä palveluntuottajilta. Paikkamäärää voidaan lisätä talousarviovuodeksi 2021 enintään kymmenellä paikalla, mikä riittää vastaamaan tarpeeseen. Palveluasumisen mahdollisuuksia selvitetään.</p> <p>Tietoa palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta lisätään asumisyksiköissä. Sairaanhoidollinen osaaminen ja lääkäripalvelut yksiköissä tulee turvata.</p> | <p>Kustannuskehitystä ja paikkojen ostoa seurataan. Vanhustenhuollon kustannukset kasvavat hieman, mutta tavoitteena on säästää terveydenhuollon kustannuksia pitkäaikaishoidon ja vanhusten osastohoidon osalta.</p> <p>Henkilöstömitoitusta seurataan säännöllisesti, jotta tasossa pysytään.</p> <p>Koko vanhustenhuollon ja asumisyksiköiden laatua seurataan asiakas- ja omaiskyselyjen avulla.</p> <p>Henkilöstön ja esimiesten hyvinvointia seurataan</p> | <p>Kaupungin ylläpitämiä tehostetun palveluasumisen paikkoja on 123 ja yksityisiä 64. Kokonaispaikkamäärä on 187, yli 75-vuotiaiden osuus tehostetussa palveluasumisessa on 181.</p> <p>Edelleen terveydenhuollossa pitkäaikaishoidossa olevien asiakkaiden osalta on tehty valmisteltuja, jotta heille voidaan tarjota tehostetun palveluasumisen paikka vanhustenhuollosta.</p> <p>Tehostetun palveluasumisen</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Henkilöstömitoitus nousee 0,55:een 1.1.2021, mikä tulee ottaa huomioon mitoituksessa.</p> <p>Asumisyksiköiden laatua ylläpidetään henkilöstön koulutuksella, yksilöllisellä hoidolla ja huolenpidolla sekä panostamalla henkilöstön hyvinvointiin ja valmentavaan ja aktiiviseen johtamiseen.</p> | <p>kyselyjen, työyhteisökeskustelujen ja säännöllisten kokousten avulla.</p> | <p>henkilöstömitoitus arvioidaan kevään aikana. Tulos annetaan tiedoksi seuraavan toteuman raportoinnin yhteydessä.</p> <p>Henkilöstölle on tarjottu monipuolista koulutusta esimerkiksi turvallisesta lääkkeiden käsittelystä sekä erilaisiin hoitotilanteisiin liittyviä laatukoulutuksia (kotiuttaminen, haavanhoito, mielenterveystyö, saattohoito sekä ravinnon ja kulttuurin merkitys hoidossa).</p> <p>Kehityskeskustelut on aloitettu tämän vuoden osalta ja toimintaan kuuluvat säännöllisesti pidettävät henkilöstö- ja kehityskokoukset.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Henkilötyövuodet                    | 2018         | 2019         | 2020          | BU2021        | P2021      |
|-------------------------------------|--------------|--------------|---------------|---------------|------------|
| Hallinnollinen henkilöstö           | 2,2          | 2,7          | 3,8           | 4             | 4          |
| Yksikön esimies                     | 9,0          | 9,0          | 9,85          | 9             | 9          |
| Sosiaalityöntekijä                  | 0,5          | 0,5          | 0             | 0,5           | 0          |
| Sairaanhoitaja                      | 22,0         | 20,0         | 20,38         | 21            | 19         |
| Lähihoitaja tai vastaava            | 144,1        | 124,5        | 156,42        | 134,5         | 156        |
| Ohjaaja tai vastaava                | 5,0          | 5,0          | 4,3           | 5             | 4          |
| Muistikoordinaattori                | 1,0          | 1,0          | 1,02          | 1             | 1          |
| Muut                                | 4,0          | 4,0          | 1,29          | 0,2           | 0          |
| Oppisopimusopiskelijat              | 5,0          | 10,0         | 9,65          | 5,7           | 7          |
| <b>Henkilötyövuodet yhteensä</b>    | <b>192,8</b> | <b>176,7</b> | <b>206,71</b> | <b>178,90</b> | <b>200</b> |
| <b>Henkilöstön lukumäärä 31.12.</b> |              |              |               |               |            |
| Vakituiset                          | 162          | 143          | 150           |               |            |
| Määräaikaiset                       | 65           | 72           | 80            |               |            |
| <b>Henkilöstön lukumäärä 31.12.</b> | <b>227</b>   | <b>215</b>   | <b>230</b>    |               |            |

| Mittarit                                                              | 2018    | 2019    | 2020    | BU2021  | P2021   |
|-----------------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido)                   | 96 263  | 103 489 | 116 102 | 112 000 | 117 534 |
| Kotihoidon asiakasmäärä                                               | 733     | 658     | 1 000   | 890     | 890     |
| Palveluasunnot                                                        | 33      | 33      | 30      | 42      | 30      |
| Tehostettu palveluasuminen                                            | 129     | 129     | 124     | 116     | 123     |
| Kotihoidon käynnit palveluasunnoissa / tehostetussa palveluasumisessa | 180 740 | 177 681 | 172 306 | 180 000 | 171 729 |
| Omaishoito, asiakkaita, > 65 v.                                       | 128     | 135     | 146     | 140     | 140     |
| Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido), €/käynti         | 36      | 31      | 32      | 34      | 33      |
| Omaishoito, €/asiakas                                                 | 4689    | 4 823   | 4 587   | 3 665   | 4 383   |
| Palveluasuminen, €/paikka                                             | 23 728  | 33 328  | 35 266  | 34 270  | 35 839  |
| Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä                           | 1499    | 1 548   | 1 653   |         | 1 638   |
| <b>Nettokustannus/asukas</b>                                          |         |         |         |         |         |
| Nettokustannus/asukas, €                                              | 781     | 842     | 869     | 906     | 930     |